

*\*\*Sophie van der Stap: 'Meisje met negen pruiken. Uitgeverij Prometheus, Amsterdam 2006 ISBN 904460850*

*Soort ziekte:* Longkanker

*Soort Boek:* Het boek is het debuut van Sophie als schrijfster en een origineel egodocument van de schrijfster bij wie op 21 jarige leeftijd longkanker (w.s Rhabdomyosarcoma) wordt geconstateerd. Dat is in 2005 en in 2006 wordt ze 'schoon' verklaard. Dagboekachtig verhalend beschrijft ze hoe haar ervaringen waren. Ook staan er doktersrapporten uit haar dossier in het boek. Niet voor niets krijgt het boek veel publiciteit en treed Sophie (nu 23) jaar op bij vele bekeken achtergrondprogramma's (o.a. 'De wereld draait door', 'Barend en van Dorp, Pauw en Witteman, Goedemorgen Nederland etc.).

*Over de schrijfster:* Toen Sophie ziek werd studeerde ze politicologie. Deze studie heeft ze moeten onderbreken. Daarna is ze gaan schrijven over haar ziekte ervaringen en kwam in het NRC. Ze schrijft nu voor NL 20, Cosmopolitan en Viva. De schrijfster heeft een weblog: <http://www.sophieblog.com/> met vele foto's en verhaal.

*Stijl:* Het boek is vlot en mooi geschreven en leest als een (op schema rijdende) trein. Open, eerlijk, humoristisch. Ik-vorm.

*Korte beschrijving:* In het boek beschrijft Sophie hoe de ziekte bij haar wordt geconstateerd, en hoe vanaf die dag Sophies wereld wordt, deels zoals die al was; een jonge moderne wereld met veel reizen, uitgaande mensen in trendy Amsterdam, met koffiedrinken op favoriete plekjes en terrasjes. Kluun beschrijft in zijn eerste boek een aantal van die plekken. Ze neemt je ook open en eerlijk mee naar de wereld zoals die werd toen ze kanker kreeg; Aan de ene kant moet ze zich 54 weken staande houden in ziekenhuizen, met chemo's, opnames, onderzoeken, haaruitval port a cath etc, en aan de andere kant wil ze in Amsterdam door. Ze beschrijft hoe ze steun krijgt van haar directe omgeving, verliefd wordt, met kanker een relatie heeft, liefdesverdriet heeft. Ze beschrijft haar doktersfantasieën, voorkeuren en verliefdheden, voorbereidingen op behandelingen enz. En naarmate ze bekender wordt, ook hoe haar omgeving daarop reageert, hoe ze schrijfster wordt. Hoe ze via e-mail contact krijgt met Chantal die ook kanker heeft, maar terminaal, en wat dat met haar doet. Ze gebruikt diverse pruiken voor diverse stemmingen en beschrijft hoe ze die inzet, welke bij welke stemmingen passen en hoe de omgeving op deze verschijningen reageert. Hoe ze ook een deel van haar zijn. En dat de pruiken voorkomen dat ze steeds door Jan en alleman op haar ziekte wordt aangesproken. Ze geeft de personages namen als Stella, Sue, Daisy, Blondie, Platina, Oema, Pam, Lydia, Bébé.

*Wat viel op:* Veel om zelf te gaan lezen. Natuurlijk het effect van de pruiken. Sofie kwam op dit idee na een aflevering van 'sexs and the city', en doet vervolgens verslag van hoe verschillend de omgeving reageert op blond, donker, rood. Dat is genieten. Ze beschrijft hoe ze dat doet, en wat het voor reacties oplevert, gaat er verder niet uitgebreid op in. Ik verfde zelf mijn gipsorsetten in een poging minder, of meer, op te vallen en daarom minder te hoeven vertellen. Zoveel zieken proberen 'meer te zijn dan hun ziekte alleen', ziek niet teveel op te vallen, of juist wel. Ik om niet steeds iets te hoeven uitleggen, omdat het of erg duidelijk was, of omdat het niet teveel opviel. Dat kost veel energie, en ik ben er nog niet uit wat de beste opstelling is, waar ik me het gemakkelijkst bij voel en waarom. De omgeving heeft daar zeker ook mee te

maken. Dit uitgebreider toelichten past misschien niet in dit boek, maar wellicht in een vervolg, waar ik naar uitkijk.

Daarnaast valt de moderne levensstijl op, en dat het Sophie lukt, ondanks alle tegenslagen volop aanwezig te blijven in haar wereld.

De eerlijke beschrijving van ziekenhuiservaringen en SCIFI herkenning van de bestralingswereld, waar je in van een soort plasticmaterialen gemaakte hulpstukken (bv maskers), wordt vastgeklikt aan een onderzoekstafel voordat de bestraling begint. Ik ging een keer mee met mijn schoonzusje en zei toen ze klaar was: 'wees blij dat het zo op SF- lijkt, dan kun je makkelijk je andere wereld weer instappen. '

*Citaten:Pg15* We hebben de uitslagen van het lab gekregen en het is niet goed. Je hebt kanker. De lompe collega van mijn geliefde dokter zat met zijn armen over elkaar op het bureau van Dokter K. En daar zat ik, met open mond. Daar lag ik, jankend op de grond. Daar kroop ik, van schrik onder zijn bureau. Het moment was totaal onwerkelijk. Maar ondertussen heel erg werkelijk. Mijn vader keek strak voor zich uit, zijn tranen tegenhoudend voor mij. Ik weet nog dat ik naar hem keek en dacht: ze hebben net mama's chemo achter de rug. Ze hebben hun portie wel gehad, en nu zit ik hier. '

*Pg45:* 'Verschillende kapsels worden op mijn hoofd geplant, en opeens is daar Daisy. We zien het meteen. Daisy is een blijver. Met blonde dikke krullen tot over mijn schouders kijk ik het vreemde meisje in de spiegel aan. ....Annabel bindt er zorgvuldig een roze haarband omheen en gaat rustig door met pruiken keuren. Ze komt terug met een stout kapsel- dat ik later tot Sue zal omdopen- vol met rode pieken. Ik loop de winkel uit met twee nieuwe kapsels, twee nieuwe gedaantes. Ik ben een tweeling, ik kan niet kiezen.

Langzaamaan krijg ik lol in deze gedaanteverwisseling en ga ik liever shoppen bij de theaterwinkel dan bij H&M. Ik noem ze bij naam, want bij iedere pruik voel ik me net wat anders. Een andere vrouw. Ik ben niet Sophie, maar Stella, een stijve truttenkop, Daisy als Barbie-meisje met lange krullen, Sue met stoute, rode lokken en Blondie met mijn blonde Bob...Blond voert de boventoon, want blonde meisjes hebben voorrang. Ze krijgen meer aandacht, meer wijntjes en meer gedaan van de medemens. De mannenmedemens dan, maar dat zijn er heel wat... '

*pg 138* Maar ach, het is toch *Star Wars*. En ik ben het middelpunt. De glorie. De winnaar. Anakin- uiteindelijk wint hij, toch?.... Eenmaal buiten de studio, in de aangrenzende wachtruimte, is het een komen en gaan van *Star Wars*-helden. '

*Pg193* 'Gelijkvloers met de parkeergarage is het mortuarium, je kunt er niet omheen onderweg naar de begane grond van het AvL. Ik ben vandaag voor de eerste keer met Chan mee.

'Griezelig hè? Dat ik daar straks tussen lig? '

Ja, griezelig. Met die gedachte lopen we de hal in, naar de afdeling radiologie. Ik voel me totaal zuur. Laat staan hoe Chantal zich moet voelen. '

*Recensies : Kniphorst boekverkopers:* Dit boekje is een eerlijk, moedig en zeldzaam origineel verslag van haar strijd om te overleven. Pétje af voor Sophie!

*Parool 21 september 2006 :Karin Spaink:* Wat Sophie nooit doelbewust hoeft in te zetten en er simpelweg is, is het netwerk van ouders, zus en vrienden dat haar gedurende die zware maanden draagt. ..Kanker heb je hopelijk nooit alleen. Maar zelfs voor haar vrienden houdt Sophie haar kale hoofd gewoonlijk verborgen, de buitenwereld mag maar zelden zo dichtbij komen. Tegen het einde van het boek beschrijft Sophie dat het besef daagt dat ze de kanker nooit helemaal achter zich kan

laten. Sterker, ze wil dat niet. Die kanker heeft haar gevormd en veranderd, haar minder haastig gemaakt, hij heeft haar leven en haar lichaam getekend en is onderdeel van haar geworden.

Dat is ook het moment dat ze tegen de muur opbotst die ze zelf met behulp van haar pruiken heeft opgericht tussen binnen- en buitenwereld. De pruiken die haar door de behandeling hebben heen gesleept, zijn ook een maskerade: met mij is niets aan de hand, vind je me niet mooi? ...Wat zullen ze zeggen? Er is zoveel dat ze niet van me weten. Er is zo'n wereld van verschil.' Het is jammer dat ze dat dilemma niet uitgebreider beschrijft. Zeker nu na publicatie van haar boek die maskerade ineens voor iedereen zichtbaar is geworden, was daar ruimschoots aanleiding toe. Tenslotte: dat je met een chemohoofd niet foutloos schrijft, is volkomen acceptabel. Gezonde auteurs maken immers ook taalfouten. Maar meestal worden die gered door hun redacteurs. Dat het niettemin leest als een trein is Sophies verdienste, niet die van haar uitgever.